

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

í t é l e t e

Az ügy száma: Pfv.II.20.626/2021/5.

A tanács tagjai: Nyírőné dr. Kiss Ildikó a tanács elnöke

dr. Kiss Gabriella előadó bíró

dr. Kiss Gábor bíró

A felperes: felperes (cím)

A felperes képviselője:

Kodela Ügyvédi Iroda (cím1,

ügyintéző: dr. Kodela Viktor ügyvéd)

Az alperesek: alperes1 (cím2) I. rendű,

alperes2 (cím3) II. rendű,

alperes3 (cím4) III. rendű

Az alperesek képviselője:

dr. Kandra Károly ügyvéd (cím5)

A per tárgya: elbirtoklás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Debreceni Törvényszék 3.Pf.20.684/2019/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Debreceni Járásbíróság 56.P.24.195/2017/44.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-III. rendű alperesek, mint együttes jogosultak részére 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 946.642 (kilencszáznegyvenhatezer-hatszáznegyvenkettő) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperesek jogelődje, B Sz Vné (a továbbiakban: alperesi jogelőd) 1993. október 15-én kárpótlási árverésen vételi jogot szerzett a helység, helyrajzi szám, hrsz1, hrsz2 és hrsz3 helyrajzi számú, szántó művelési ágú ingatlanokra (a továbbiakban: ingatlanok).

[2] Az ingatlanügyi hatóság az alperesi jogelőd kizárólagos tulajdonjogát 1994. december 14-én bekövetkezett halála után, 1995. február 10. napjával jegyezte be az ingatlan-nyilvántartásba árverési vétel jogcímén.

[3] Az alpereseknek – mivel hagyatéki eljárás nem folyt – nem volt tudomásuk jogelődjük tulajdonszerzéséről. Arról a felperes által 2017-ben indított póthagyatéki eljárásban szereztek tudomást, így az ingatlanokat 1995 óta nem használták.

[4] 2002-ben a Kft (a továbbiakban: Kft.) – amelynek ügyvezetője és egyik tagja a felperes házastársa, másik tagja a felperes – 2004-ben és 2009-ben pedig a felperes kötött szerződéseket tulajdonosként az ingatlanok hasznosítására. A haszonbérlők, illetőleg jogutódaik birtoklása 2014 óta folyamatos.

[5] A felperes apósa, Sz S 2014. április 30-án keresetet terjesztett elő a Debreceni Járásbíróságon annak megállapítására, hogy elbirtoklás jogcímén megszerezte az ingatlanok tulajdonjogát. Kérte tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzését és az ott alperesként megjelölt alperesi jogelőd tűrésre kötelezését. Kereseti kérelmének indokolásában előadta, hogy az ingatlanokat 1995-től birtokolja, az elbirtoklási idő egy részében saját személyében, majd a Kft. részére haszonbérlet jogcímén átengedve. A járásbíróság végzésével a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította, mert az alperes már a perindítás előtt meghalt. A végzés jogerőre emelkedett.

[6] 2017. június 22-én a felperes indított pert a Debreceni Járásbíróságon az alperesi jogelőd ellen, amelyben tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzését kérte arra hivatkozva, hogy az ingatlanok tulajdonjogát elbirtoklás útján megszerezte. Keresetlevelét a bíróság – jogerősen – idézés kibocsátása nélkül elutasította.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

[7] A felperes keresetében elbirtoklás jogcímén kérte az ingatlanokra kizárólagos tulajdonjogának bejegyzését az ingatlan-nyilvántartásba az alperesek tűrésre kötelezése mellett.

[8] Előadta, hogy 1993-ban az apósa által vezetett Rt (a továbbiakban: Rt.) megvásárolta az alperesek jogelődjének kárpótlási jegyeit. Véleménye szerint a szerződés egyben a kárpótlási jegyek felhasználásával megvásárolt ingatlanokra vonatkozó adásvételi előszerződésnek is minősült. Az Rt. az ingatlanok tulajdonjogát azért nem tudta bejegyeztetni az ingatlan-nyilvántartásba, mert az időközben hatályba lépett termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény (a továbbiakban: Tft.) kizárta a tulajdonszerzését. Állította, hogy emiatt 1994 második felében újabb, írásba foglalt adásvételi szerződést kötött az alperesek jogelődjével az ingatlanokra, amikor már vételárat nem fizetett. Kiemelte: apósa megtérítette az Rt.-nek az alperesi jogelőd részére vételárként kifizetett összeget, ezért a perbeli és több száz további ingatlan tulajdonosának tekintette magát. Ezután a megszerzett termőföldeket a családtagjai között szétosztotta, szem előtt tartva a Tft.-ben meghatározott tulajdonszerzési korlátokat. A felperes az 1994-ben megkötött újabb adásvételi szerződés alapján az ingatlanok tulajdonosának tekintette magát, így kötött haszonbérleti szerződéseket a hasznosításukra.

[9] Előadása szerint 2001-ben a tulajdonukba került szántóföldek hasznosítása céljából hozták létre a Kft.-t, ezért először az kötött mezőgazdasági vállalkozási, majd haszonbérleti szerződéseket a hasznosításukra. A szerződések megkötésének szükségképpen előfeltétele volt, hogy a felperes a tulajdonában állónak tekintett ingatlanokat „valamilyen” – akár szóbeli – szerződéssel átengedje a Kft.-nek.

[10] Álláspontja az volt, hogy az elbirtoklás törvényi feltételei fennállnak. Az elbirtoklás kezdő időpontját 1994. december 31. napjában jelölte meg. Arra hivatkozott, hogy az alperesi jogelőddel 1994-ben megkötött szerződés alapján az ingatlanokat sajátjaként birtokolta, birtoklását véglegesnek tekintette.

[11] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[12] Vitatták a felperesnek a 1993. évi kárpótlási árveréstől a 2004. április 1-jei szerződéskötésig eltelt időre vonatkozó valamennyi tényállítását, köztük a szerződések létrejöttét. Okfejtésük szerint 2004. április 1. előtt nem volt olyan tény vagy körülmény, amely miatt a felperes az ingatlanok tulajdonosának tekinthette magát. Kiemelték, hogy a felperes a 2002-ig terjedő időszakra nem csatolt szerződést, az egyéb okiratok pedig nem bizonyítják a tényelőadásait és a tanúként meghallgatott házastársa által elmondottakat. Hangsúlyozták, hogy nyilatkozataik a releváns tényeket illetően ellentmondásosak, bizonytalanok voltak, illetőleg nem tudtak válaszolni a hozzájuk intézett kérdésekre. Nyomatékosan kérték figyelembe venni, hogy 2014-ben az ingatlanok közül háromra nem a felperes, hanem az apósa indított elbirtoklás tényének megállapítása iránt pert, amelyben a jelen eljárásban előadottól eltérő tényállításokat tett. Azt nem vitatták, hogy 2004. április 1-től kezdődően a megjelölt haszonbérlők használták az ingatlanokat. Hivatkoztak arra, hogy ellenkérelmük 2018. május 30-i előterjesztéséig az elbirtoklási idő nem telt el.

Az első- és másodfokú ítélet

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[14] A pertárgyértéket a felperes által közölnél magasabb összegben, 14.455.795 forintban határozta meg a perindítás előtt két hónappal kiállított adó- és értékbizonyítvány alapján.

[15] Határozatának indokolásában megállapította, hogy a felperes nem bizonyította: az ingatlanokat az elbirtoklási idő általa megjelölt kezdetétől 15 évig szakadatlanul, sajátjaként birtokolta; a kárpótlási jegyeket az apósa által vezetett Rt. 1993-ban megvásárolta az alperesi jogelődtől; 1994-ben ő maga kötött szerződést az alperesi jogelőddel az ingatlanokra; az ingatlanok vételárát a felperes apósa megtérítette az Rt.-nek.

[16] A 2004. április 1-jét követő időszakot illetően kifejtette, hogy a felperes magatartása nem utalt birtoklásának véglegességére, mert nem lépett fel tulajdonosként, nem bizonyította az általa kötött szerződés létrejöttét és nem tudott tényállítást tenni arra, hogy ellenértéket kapott az ingatlanok használatáért.

[17] Jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperes a mezőgazdasági vállalkozási szerződések megkötésétől a 2004. március 31-ig terjedő időszakban milyen tartalmú szerződéseket kötött a Kft.-vel, mert a harmadik személy birtoklása csak akkor vehető figyelembe a javára, ha a harmadik személy vele jogviszonyban állt. Lényegesnek tartotta ezért, hogy a Kft. a szerződésekben az ingatlanok tulajdonosaként szerepelt. A bizonyítékokat értékelve arra a következtetésre jutott, hogy a H L Rt által művelt ingatlanok nem voltak beazonosíthatók, a 2001. április 9-én írt levélben pedig a haszonbérlo nem a felperestől, hanem apósától kérte a haszonbér elengedését, vagyis őt tekintette tulajdonosnak.

[18] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[19] Indokolása szerint az elsőfokú bíróság okszerű mérlegeléssel állapította meg a tényállást és az abból levont jogi következtetései is helyesek.

[20] A bizonyítékokat mérlegelve arra következtetett, hogy a felperesnek az ingatlanok iránt nem volt olyan tudati viszonyulása, amelynek alapján a sajátjakénti, véglegesnek tekintett birtoklását meg lehetett volna állapítani. Ezzel összefüggésben kiemelte: nem tudott visszaemlékezni szerződéskötésekre; a család tulajdonába került ingatlanokról tett említést; az ingatlanok műveltetésében csak annyiban vett részt, hogy az elé tett szerződéseket aláírta, illetőleg tulajdonszerzéskor kiment a földterületre; nem tudta az ingatlanok fekvését meghatározni. Hangsúlyozta, hogy az 1994-2004 közötti időszakra nem bizonyított tulajdonoskénti megnyilvánulást. Rámutatott: a sajátjakénti használatot az elbirtoklást állító félnek a személyére vonatkozóan kell bizonyítania, a más általi tényleges használat csak akkor vehető figyelembe, ha az az elbirtoklásra hivatkozó személy tudati viszonyulásából ered. A felperes szubjektív tudata azonban csak a család érdekeltségi körébe tartozóként fogta át az ingatlanokat. A birtoklás objektív külső megnyilvánulásai sem egyértelműen a felpereshez kapcsolódtak. Mindezek következtében sajátjakénti viszonyulását sem a szubjektív, sem az objektív ismérvek nem alapozzák meg.

[21] A másodfokú bíróság jelentőséget tulajdonított annak a ténynek is, hogy 2014-ben még a felperes apósa terjesztett elő keresetet az ingatlanok elbirtoklása iránt. A felperes ennek kapcsán „adminisztrációs hibára” hivatkozott, ami arra utal, hogy az egyes ingatlanoknak a családtagokhoz kapcsolása nem volt több adminisztratív, belső nyilvántartási jellegű aktusnál, és a felperes esetében később sem érte el az elbirtokláshoz szükséges tudati viszonyulás szintjét. A felperesi képviselő tárgyalási nyilatkozatából ugyancsak arra következtetett, hogy 2014-ig hiányzott a felperes elbirtoklásának szubjektív eleme és a családtagok számára sem volt egyértelmű, hogy kihez tartoznak az ingatlanok. A felperes az 1994-2004 közötti időszakra nem tudta bizonyítani birtoklásának sajátjakénti jellegét, ezért a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntésével.

[22] A fellebbezés kapcsán kifejtette, hogy a Debreceni Törvényszék felperes által hivatkozott korábbi ítélete nem a fellebbezésben annak tulajdonított tartalmat takarja. Az ügyben eljáró tanács az Rt. által kötött szerződések létét nem tekintette irrelevánsnak, hanem arra utalt, hogy az okiratok előkerülése is csak közvetett bizonyítékként szolgálhatott volna a perbelihez hasonló tényállás alapján elbirtoklási igénytel fellepő felperes javára.

[23] Rámutatott: a felperes és az alperesek jogelődje közti szerződés létrejöttét a peradatok közvetetten sem igazolják. V F tanúvallomása szerint az új szerződések nem a kárpótlási földalapba tartozó ingatlanokra vonatkoztak.

[24] Helyesnek tartotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban a kérdésben is, hogy az időmúlásból eredő bizonyítási nehézségek a felperes terhére esnek. Az ezzel kapcsolatos perjogi szabályoknak nincs köze az elvárhatóság mércéjéhez. Hangsúlyozta: az ingatlanok nagy száma nem vezethet a felperes bizonyítási kötelezettségének formálissá válásához.

[25] Ugyancsak nem tartotta ügydöntőnek a H L Rt-vel kötött szerződéseinek tartalmát.

[26] Alaptalannak találta a felperesnek azt a fellebbezési hivatkozását, hogy a per nem a megfelelő alperesek ellen folyt. Azon túl, hogy a felperes nem jelölte meg a véleménye szerint „megfelelő alpereseket”, hivatkozása ellentétes az ingatlan-nyilvántartás közhitelességének elvével is. Ebből fakadóan ugyanis az ingatlan tulajdonjoga iránti pert az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonossal, illetve annak jogutódaival szemben kell megindítani. Kifejtette: nem vitás, hogy az alperesek jogelődje, a bejegyzett tulajdonos nem vett részt a kárpótlási árverésen, a nevében meghatalmazott árverezett, az árverésen megszerzett vételi jog azonban a jogelőd hagyatékához tartozott, így annak jogosultjaivá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 7:1. §-a értelmében az alperesek váltak. Ha jogelődjük tulajdonjogának bejegyzése elmarad, azt örökösökként követelhetnék volna.

[27] Végül utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság nem sértett jogszabályt, amikor közokiraton alapuló hivatalos tudomása szerint rendelkezett a pertárgyérték meghatározásáról, megalapozottan vette figyelembe az ingatlanok perindításkori értékét. Megjegyezte, hogy annak bíróság általi meghatározására a törvény nem szab határidőt.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[28] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet – tartalma szerint – annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereseti kérelmének történő helyt adás, míg másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése, valamint az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében.

[29] Megsértett jogszabályhelyként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 8. § (1) bekezdését, 22. §-át, 50. § (1) bekezdését, 121. § (1) bekezdését, a Ptk. 5:170. §-át, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 3. § (3) bekezdését, 24. § (1) bekezdését, 50. § (1) bekezdését, 163. § (2) és (3) bekezdését, 206. §-át, 221. §-át, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését jelölte meg.

[30] Hangsúlyozta, hogy 2004. április 1-től 2018. május 30-ig (14 év és 59 nap időtartamban) sajátjaként, szakadatlanul birtokolta az ingatlanokat. Ezt az okiratokkal bizonyított tény a régi Pp. 163. § (2) bekezdése alapján valónak kell elfogadni, ezért a másodfokú eljárásban csak az elbirtoklási idő 2004. április 1-jét megelőző időszakát lehetett volna vizsgálni. A régi Pp. 3. § (3) bekezdésébe és 163. § (2) bekezdésébe ütközőnek tartotta, hogy – szemben az okirati bizonyítékokkal és tanúvallomásokkal – a másodfokú bíróság szerint a sajátjakénti birtoklás nem valósult meg.

[31] A jogerős ítélet sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében írt jogorvoslathoz való alkotmányos alapjogát is, mert bár a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet szerinti bizonyíték mérlegeléssel, tényállással és jogi következtetésekkel is egyetértett, azt mégis más indokolással tette.

[32] Vitatta a másodfokú bíróság mérlegelését, azt okszerűtlennek, ezért a jogerős ítéletet a régi Pp. 206. § (1) bekezdésébe és 221. § (1) bekezdésébe ütközőnek tartotta. Véleménye szerint a per adataiból nem vonható le olyan következtetés, hogy számára az ingatlanok csupán adatok voltak, hiszen azokat bejárta. Az iratokkal ellentétben az a megállapítás, hogy nem tudta meghatározni az ingatlanok pontos fekvését, ezzel szemben hivatkozott a 27. számú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal 5. bekezdésében rögzítettekre. Álláspontja az volt, hogy a másodfokú bíróságnak nem volt jogosultsága az elsőfokú ítélettel lezárt bizonyítás eredményét felülmérlegelni.

[33] A jogerős ítélet indokolása ugyanakkor önellentmondó is: egyrészt rögzíti, hogy 2014-ig hiányzott az ingatlanokhoz viszonyulásának szubjektív eleme; másrészt arra utal, hogy az 1994-2004 közötti időszakra nem tudta bizonyítani a birtoklás sajátjakénti jellegét. Álláspontja szerint az F/18-20. számon csatolt okiratok igazolják, hogy 1996 és 2002 között a H L Rt a felperes akaratnyilvánítása, a vele kötött haszonbérleti szerződést alapján művelte a területeket. Lényegesnek tartotta azt a körülményt is, hogy a Kft.-t a férjével közösen alapították a szántóföldek hasznosításának céljából, és üzletrészenek a mai napig tulajdonosa. Véleménye szerint az F/21-23. számú iratok szintén alátámasztják sajátjakénti birtoklását. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta: 1994 óta jogi személy nem szerezhethet termőföld tulajdont, így a Kft. nem lehetett tulajdonosa az ingatlanoknak. Kérte értékelni, hogy a földhasználók is őt nevezték meg tulajdonosként. A Kft. ugyanis a felperes mint tulajdonos felhatalmazása, akaratnyilvánítása alapján hasznosította az ingatlanokat.

[34] Tévedett a másodfokú bíróság abban is, hogy nem látta bizonyítottnak: apósa osztalékgigényének elszámolásával teljesítette az Rt. részére a cég által korábban vételárként kifizetett összeget. Kiemelte, hogy a tranzakció mintegy 25 éve történt, és a tanúk a kifizetés megtörténtét állították. Nem várható el tőle, hogy ennyi idő távlatából konkrét szerződésekre emlékezzen a több százból. Azzal, hogy az ingatlanokat körülvé, ugyanazon táblában elhelyezkedő ingatlanokon fennálló tulajdonjogát igazolta, valószínűsítette az adásvételi szerződés megkötésének tényét, ami az elbirtoklás sajátjakénti jellegét alátámasztja.

[35] A jogerős ítéletet azért tartotta a régi Pp. 50. § (1) bekezdésébe ütközőnek, mert a másodfokú bíróságnak kötelezettsége lett volna vizsgálni a felek – így az alperesi jogelőd – perbeli jog- és cselekvőképességét amiatt, hogy az ingatlan-nyilvántartásba tulajdonosként történt bejegyzésének időpontjában már nem élt. Mivel az ember jogképessége a halálával

megszűnik, az ingatlan tulajdonjoga megszerzésének viszont feltétele az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzés, az alperesi jogelőd nem szerezhette meg az ingatlanok tulajdonjogát. Úgy vélte, ezzel megdöntötte az ingatlan-nyilvántartás közhitelességét, így a bíróság nem a megfelelő alperesekkel szemben folytatta le a pert. Ezzel összefüggésben hivatkozott arra, hogy a bíróság az alperesi jogelőd ellen indított perében a keresetlevelet hivatalból elutasította. Úgy vélte, a "megfelelő" alpereseket a másodfokú bíróságnak kellett volna hivatalból megjelölnie a cégnyilvántartás adatai alapján. Álláspontja szerint az ingatlan-nyilvántartásban a M Ának kellene tulajdonosként szerepelnie.

[36] Végül kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a pertárgyértéket – az alperesek vitatása után – a keresetben közölnél magasabb összegben fogadta el. Kiemelte: már a keresetlevélhez csatolta a hagyatékátadó végzést, amelyben az utóbb elfogadott érték szerepel, ezért ha az elsőfokú bíróság álláspontja szerinti pertárgyérték a megjelölttel nem egyezett meg, a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítania. Befogadásával viszont a keresetben írt pertárgyértéket is tudomásul vette.

[37] Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult.

[38] Egyetértettek a másodfokú bírósággal abban, hogy az elbirtoklás feltételeinek megvalósulása szempontjából a 2004. április 1-jét követő időszakot is vizsgálta. Osztotta álláspontját abban is, hogy az ingatlanok a felperes számára pusztán adatok voltak, esetében az elbirtokláshoz szükséges szubjektív tudati elemek hiányoztak. Véleményük szerint a felperes által csatolt kétes eredetű iratmásolatokhoz nem társulhat a hamisítatlanság vélelme, mert nem felelnek meg a teljes bizonyító erejű magánokiratokkal szemben támasztott követelményeknek, így nem igazolják azt, hogy a bennük foglalt nyilatkozatok a kiállítóként feltüntetett személyektől származnak. Kérte figyelembe venni, hogy a termőföldre kötött haszonbérleti szerződés érvényességi feltétele az írásbeliség, ezért ez tanúvallomásokkal, iratmásolatokkal nem pótolható. Az, hogy a felperes nem tudta, a H L Rt milyen célra használta az ingatlanokat, ugyancsak a sajátjakénti birtoklás hiányára enged következtetni. Hangsúlyozta: 2014-ig az ingatlanokat a felperes apósa tekintette a sajátjának, amit perindítása bizonyít. Végül hivatkozott arra, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére nincs lehetőség.

A Kúria döntése és jogi indokai

[39] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[40] A régi Pp. 272. § (2) bekezdése és 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az előadott jogszabálysértés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül.

[41] A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett

jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesülnek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja. E tartalmi kellékeknek ugyanakkor a jogerős ítélettel, annak sérelmezett részeivel és egymással is szoros logikai és perjogi kapcsolatot kell mutatniuk, olyan összefüggésnek kell köztük fennállnia, hogy ez alapján a felülvizsgálati kérelem alkalmas legyen a rendkívüli perorvoslati eljárás formai és tartalmi kereteinek a kijelölésére. Ha a fél több jogszabálysértést állít, e követelményeknek mindegyik hivatkozása meg kell feleljen (PK vélemény 3., 4. és 6. pontja, valamint ezek indokolása). Az eseti döntésekre való hivatkozás mindezeket nem pótolja, ahogy az sem, ha a fél az általa megsértettként állított jogszabályhelyeket csupán felsorolja, vagy idézi, ám azokhoz konkrét, adekvát indokolást nem fűz (Kúria Pfv.III.20.259/2021/4., Kúria Pfv.II.20.617/2021/5.). Mindebből az is következik, hogy a felülvizsgálati kérelem érveit a jogerős ítélet jogi indokaival kell ütköztetni, az elsőfokú ítélet ennek során csak annyiban kaphat szerepet, amennyiben a másodfokú ítélet utal annak helyes indokaira.

[42] A Kúria mindezek alapján a felülvizsgálati kérelemnek kizárólag azokat a részeit vizsgálhatta, amelyek esetében a felperes a kifogásolt jogerős ítéleti rendelkezéshez, megállapításhoz, érveléshez konkrétan társította a megsértett jogszabályhelyet és azzal szoros összefüggésben kifejtette saját álláspontját, ismertette jogi okfejtését.

[43] A Kúria Pfv.V.21.965/2018/8. számú, BH 2020.324. számon közzétett határozatában is kifejtettek szerint felülvizsgálatot jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni, a felülvizsgálati kérelemben jogszabálysértést kell előadni és a Kúria az így megjelölt jogszabálysértést vizsgálja. A felperes által a felülvizsgálati kérelmében megsértettként megjelölt Alaptörvény Nemzeti Hitvallás utolsó előtti bekezdése szerint az Alaptörvény a jogrend alapja, ugyanakkor az Alapvetés C) cikk (3) bekezdése, az R) cikk (2) bekezdése és a T) cikk (2)-(3) bekezdése alapján az Alaptörvény nem jogszabály. A 28. cikk szerint a bíróságoknak a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük. Mindebből következően a Kúriának is az a feladata, hogy a megsértettként állított jogszabályi rendelkezéseket az Alaptörvénnyel összhangban értelmezze és erre figyelemmel foglaljon állást a jogszabálysértés esetleges megvalósulásáról. Azt azonban nem vizsgálhatja, hogy a jogerős ítélet sérti-e az Alaptörvényt, mert erre kizárólag az Alkotmánybíróság jogosult az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján. A Kúria tehát a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálhatta, hogy a jogerős ítélet sérti-e az Alaptörvénynek a felülvizsgálati kérelemben megjelölt XXVIII. cikk (7) bekezdését.

[44] A Kúria a felülvizsgálati eljárás során nem foglalkozott a régi Ptk. 50. § (1) bekezdésének felperes által állított megsértésével, mert egyrészt ahhoz a felperes nem fűzött szöveges indokolást, másrészt a rendelkezés már 1992. január 20-tól nincs hatályban [1992. évi II. törvény 62. § (1) bekezdés].

[45] Az érdemben vizsgálható jogszabálysértéseket illetően a Kúria álláspontja a következő:

[46] A perben irányadó anyagi jogszabály a régi Ptk. 121. § (1) bekezdése. Ennek értelmében elbirtoklás útján megszerzi a dolog tulajdonjogát, aki a dolgot sajátjaként ingatlan esetében tizenöt éven át szakadatlanul birtokolja. Alapvetően ez a rendelkezés határolja be a felperes felülvizsgálati kérelmében kifogásolt eljárási szabályok alkalmazását. Az itt írt törvényi tényállási elemek hiánytalan meglétét kellett kétséget kizáróan bizonyítania kereseti kérelmének megalapozottságához. A bíróságnak pedig az e körben releváns bizonyítékokat kellett mérlegelnie, számot adva erről ítéletében.

[47] Az adott per tárgya az ingatlanok tulajdonjogának felperes általi, elbirtoklás jogcímén való megszerzése volt, nem az alperesek tulajdonszerzése, így ez utóbbi a régi Pp. 215. §-ára, a kereseti kérelmen való túlterjeszkedés tilalmára figyelemmel az eljárás során nem volt vizsgálható. Az elbirtoklás jogi hatása, hogy a korábbi tulajdonostól függetlenül tulajdonjogot keletkeztet, egyben jogcímet biztosít a tulajdonjog megszerzésére. Az így jogot szerző fél igényt tarthat arra, hogy tulajdonjogát bejegyezzék az ingatlan-nyilvántartásba [régi Ptk. 116. § (1) bekezdés], az addig tulajdonosként nyilvántartott személy tulajdonjogának törlése mellett. Ehhez igazodóan a per alperese az ingatlan-nyilvántartás szerinti tulajdonos. Az tehát, hogy az adott perben a bejegyzett tulajdonos a tulajdonjogát honnan származtatja, a megelőző ingatlan-nyilvántartási bejegyzések helytállóak-e, a régi Ptk. 121. § (1) bekezdésének törvényi tényállása szempontjából közömbös. Ez jelen esetben az elbirtoklás tényének megállapítása iránt folyó pernek nem tárgya, ezért a bíróságnak az alperesek személye kapcsán azt kellett vizsgálnia, hogy a kereseti kérelemben megjelölt alperesek az ingatlan-nyilvántartás szerinti tulajdonosok-e. Ha perbeli jog- és cselekvőképességüket illetően kétsége merült volna fel, azt is köteles lett volna – az eljárás bármely szakában – vizsgálni [régi Pp. 50. § (1) bekezdés]. A perben félként nem szereplő személyek jog- és cselekvőképességét azonban – értelemszerűen – nem vizsgálhatja. Mindezek alapján a jogerős ítélet nem sérti a régi Pp. 50. § (1) bekezdését.

[48] A kereset címzettje az alperes, akitől a felperes a kereset tárgyához kapcsolódó valamilyen magatartás tanúsítását várja el. Ennek megfelelően a felperes kötelezettsége, hogy keresetlevelében megjelölje az alperes személyét idézhető címével együtt [régi Pp. 121. § (1) bekezdés b) pont]. Ennek hiánya – jogi képviselővel eljáró fél esetében – a keresetlevél hiánypótlási felhívás nélküli elutasításához vezet a régi Pp. 124. § (2) bekezdése szerint. Ha pedig a felperes olyan alperest jelöl meg, akivel szemben kereseti kérelme alaptalannak bizonyul, a bíróság a keresetet érdemben, ítélettel utasítja el.

[49] Alapvetően téves tehát az a felülvizsgálati kérelemben írt álláspont, amely szerint a másodfokú bíróság hivatalbóli kötelezettsége volt az alperes személyének megjelölése, ezért kizárt a régi Pp. 163. § (3) bekezdésének megsértése. Ugyanakkor a felperes eljárási kötelezettségének eleget tett: megnevezte a per alpereseit. Megjelölésük anyagi jogi szempontból is helyesen történt, mert ők az ingatlanok ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonosai.

[50] Ezzel összefüggő jogi álláspontjának alátámasztásául a felperes arra is hivatkozott, hogy a bíróság 2014-ben az alperesek jogelődje ellen indított perében a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította. A két ügy azonban jelentősen eltér egymástól. A korábbi perben ugyanis a bíróság a Pp. 130. § (1) bekezdés e) pontjában írtakat alkalmazva éppen azért utasította el idézés kibocsátása nélkül a keresetlevelet, mert a megjelölt alperes már a perindításkor sem élt, következésképpen perbeli jogképességgel nem rendelkezett, az ugyanis

a halálával megszűnt (rég. Ptk. 22. §), vagyis a perben fél nem lehetett (rég. Pp. 48. §). Jelen esetben azonban az alperesek perbeli jogképességgel rendelkeznek, így félként eljárhatnak.

[51] A felperes felülvizsgálati kérelmében alapvetően a másodfokú bíróság bizonyíték értékelését támadta, amelyhez társította a rég. Pp. 221. § (1) bekezdését is – a felülvizsgálati kérelem tartalmából következtethetően – amiatt, hogy a mérlegelés szempontjai nem jelennek meg a jogerős ítéletben. Konkrétan azonban egyetlen felülvizsgálati érvhez kötötte a rendelkezés megsértését: a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az ingatlanokat körülvevő földterületek is a felperes tulajdonában állnak, ami valószínűsíti az adásvételi szerződések – perben állított – megkötését.

[52] A rég. Pp. 221. § (1) bekezdése alapján az ítéletnek tartalmaznia kell a tényállást, annak bizonyítékait, a bizonyíték mérlegelésénél figyelembe vett körülményeket, valamint az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat. Nem jelenti a rég. Pp. 221. § (1) bekezdésének megsértését, ha a jogerős ítélet külön nem tér ki a fél által felhozott valamennyi érvre, elegendő a bíróság mérlegelési szempontjait és jogi álláspontját tartalmaznia (Kúria Pfv.III.20.737/2019/4.). Ez az értelmezés összhangban áll a 7/2013. (III.1.) AB határozat indokolásának [31] bekezdésében írtakkal, amely szerint az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné. A másodfokú ítélet sajátossága azonban, hogy ha a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet indokai alapján hagyja helyben, ítéletének indokolásában csupán erre a körülményre kell utalnia [rég. Pp. 254. § (3) bekezdés]. Nem szükséges tehát a felek nyilatkozatai, valamint a bizonyítékok ismételt – az elsőfokú bíróságéval megegyező – értékelésének feltüntetése sem. Ez a szabály akkor is irányadó, ha egyes részkérdéseket illetően ért egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokaival.

[53] A másodfokú bíróság mindezen követelményeknek eleget tett, jogerős ítéletében a jogvitában általa lényegesnek tartott bizonyítékokat a jogszabály által elvárt mértékben értékelte: egyrészt visszautalt az elsőfokú bíróság bizonyíték mérlegelésére, másrészt – a fellebbezést érintően – maga is részletezte az egyes bizonyítékokkal kapcsolatos álláspontját. Mindezek következtében a jogerős ítélet nem sérti a rég. Pp. 221. § (1) bekezdését: a felperes által hivatkozott körülményt, ha azt a jogvita eldöntésénél lényegtelennek tartotta, nem kellett feltüntetnie.

[54] A továbbiakban a felperes a másodfokú bíróság bizonyíték mérlegelését támadta állítva, hogy az okszerűtlen, ellentmondásos, hiányos, egyes köztudomású, illetőleg az alperesek által nem vitatott tényt figyelmen kívül hagyott, emiatt sérti a rég. Pp. 206. § (1) bekezdését, 3. § (3) bekezdését, 163. § (2) bekezdését.

[55] A felülvizsgálati eljárás, mint rendkívüli perorvoslat során általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére, értékelésre sem. A Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy az eljárt bíróság a mérlegelés körébe vont adatok, bizonyítékok értékelése és egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen, okszerűtlen következtetésre (Legfelsőbb Bíróság Pfv.IX.21.680/2006., megjelent: EBH 2006.1526.). A bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésének hiányában a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség felülmérlegelésre.

Nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek pedig csak az minősíthető, ha a bizonyítékokból kizárólag egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítéletétől eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.I.21.474/2011/10., megjelent: BH 2013.119.). Felülmérlegelésnek tehát kizárólag a törvény mérlegelési szabályát súlyosan sértő eljárás esetén van helye. Ezért okszerűtlen mérlegelésre történő hivatkozás esetén a Kúriának abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy a másodfokú bíróság bizonyíték mérlegelése megfelelt-e a régi Pp. 206. § (1) bekezdése által támasztott követelményeknek, annak volt-e olyan – a fentiekben ismertetett – hibája, ami az ügy érdemi elbírálására kiható súlyos eljárási szabálysértésnek minősül.

[56] A régi Pp. 206. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A mérlegelés kizárólag a bíró perbeli cselekménye, logikai következtetés, amelyben a bizonyítást és a per egész anyagát egységesen értékeli. A bíróság a bizonyítás körében többféle mérlegelési tevékenységet fejt ki: megállapítja az egyes bizonyítékok bizonyító erejét, értékét, feltárja azok összefüggéseit és ellentmondásait, majd mindezeket egybevetve, együttesen mérlegelve foglal állást arról, hogy a bizonyítandó tények az eljárás során bizonyítást nyertek-e. Azt, hogy mely tények jelentősek az adott per eldöntése szempontjából, azok az anyagi jogi jogszabályok határozzák meg, amelyek ezekhez a tényekhez, illetve a tények fennállásához vagy fenn nem állásához valamilyen jogi hatást fűznek. A bíróság tehát a felek perbeli előadásai és a bizonyítékok értékelésével, mérlegelésével állapítja meg a tényállást, majd a tényekből levont anyagi jogi jogkövetkeztetéssel hozza meg a döntését, vagyis az irányadó anyagi jogszabályok alkalmazhatóságát vizsgálja az adott tényállás függvényében.

[57] A felperes felülvizsgálati kérelmében kifogásolta, hogy a teljes érintett időszakra, konkrétan az adott földterületekre kellett bizonyítania az elbirtoklás törvényi feltételeinek fennálltát. Állította: ezzel a bíróság tőle nem elvárható szinten és a per eldöntése szempontjából szükségtelen mértékben követelte meg a bizonyítást. Arra hivatkozott, hogy 20-25 évvel ezelőtt sok száz termőfölddel együtt kerültek a felperes tulajdonába az ingatlanok, ennyi idő távlatából pedig nem lehet „több százból” egyes szerződésekre visszaemlékezni, ezért az időmúlásból és az egyéb körülményekből eredő bizonyítási nehézségeket nem lehet a terhére értékelni.

[58] Az irányadó anyagi jogi rendelkezés és a bizonyítási kötelezettség általános szabálya, a régi Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperes kötelezettsége volt az elbirtoklás feltételei megvalósulásának igazolása. Az eljárásjog nem elégszik meg a valószínűsítés szintjén történő bizonyítással, mert az az ítéleti bizonyosság szintjét nem éri el. Ebből következően a hivatkozott bizonyítási nehézségek nem mentesítik a felperest bizonyítási kötelezettsége alól, és a bizonyítási teher szabálya alapján a bizonyítatlanság következményeit viselnie kell [rég Pp. 3. § (3) bekezdés].

[59] A felperes sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság vizsgálta az elbirtoklás feltételeinek megvalósulását a 2004. április 1. utáni időszakra is annak ellenére, hogy azt az alperesek nem vitatták. Okfejtése szerint emiatt a jogerős ítélet sérti a régi Pp. 163. § (2) bekezdését és 3. § (3) bekezdését.

[60] Ezzel kapcsolatban a Kúria előrebocsátja, hogy a jogszabálysértés megjelölése annak indokolásával nem teljesen áll összhangban, a régi Pp. 3. § (3) bekezdése ugyanis a peranyag szolgáltatásának kötelezettségéről, a bizonyítási teherről és a bizonyítási teherről való tájékoztatási kötelezettségről szól.

[61] A régi Pp. 163. § (2) bekezdése értelmében a bíróság az ellenfél beismerése, mindkét fél egyező vagy az egyik félnek az ellenfél által bírói felhívás ellenére kétségbe nem vont előadása folytán valónak fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kétsége nem merül fel.

[62] A felülvizsgálati hivatkozás szempontjából a következő eljárási cselekmények kaptak lényegi szerepet:

Az alperesek P.25. számú beadványukban – tartalmában – a teljes elbirtoklási időt vitatták. Majd jogi képviselőjük a 2018. október 15-én megtartott tárgyaláson úgy nyilatkozott: „önmagában nem vitatjuk, hogy a perbeli ingatlanok 2004. április 1. napjától kezdve a felperes birtokában vannak, pontosabban a felperes azokat haszonbérbe adta” (P.31. számú jegyzőkönyv 3. oldal első bekezdés). A pontosított nyilatkozat a haszonbérbeadás tényének beismerése, de jogelismerésnek nem tekinthető. A P.36. számú jegyzőkönyv szerint, amely a 2018. november 28-i tárgyalásról készült, az alperesi képviselő Sz S tanúvallomása alapján vitatta a birtoklás szakadatlanosságát (2. oldal utolsó előtti bekezdés). A P.38. számú jegyzőkönyv tartalma alapján pedig egyértelmű, hogy a 2014-ig terjedő időszakot is vitássá tette az elbirtoklás megtörténte szempontjából (5. oldal 6-8. bekezdés). Az alperesek nem a felperes szakadatlan birtoklását, hanem csupán egyes tények bekövetkezését ismerték be: így azt, hogy az ingatlanokat haszonbérbe adta 2004. április 1-től kezdődően, valamint azt, hogy 2014 óta a H T E használ a négyből három ingatlant. Nem sértette meg ezért a régi Pp. 163. § (2) bekezdésének rendelkezését a másodfokú bíróság azzal, hogy a 2004 utáni időszakra is vizsgálta az elbirtoklás törvényi feltételeinek megvalósulását, mert az alperesek nem tettek olyan nyilatkozatot, amelynek alapján a bíróságnak kötelezettsége lett volna az elbirtoklás valamennyi tényállási elemét megvalósultnak tekinteni.

[63] A Kúria a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt bizonyíték mérlegelést sem talált kirívóan okszerűtlennek. Mind az első, mind a másodfokú bíróság megfelelően értékelte a peradatokat annak megállapításánál, hogy a tizenöt éven át tartó sajátjakénti birtoklás nem valósult meg. Ezt már önmagában alátámasztja, hogy a felperes apósa 2014-ben ugyanezen ingatlanok általa történt elbirtoklásának megállapítása iránt indított pert. Lényeges az is, hogy a 2004 előtti szerződéseken tulajdonosként, illetve haszonbérbeadóként nem a felperes van feltüntetve, a P.29. számú beadvány mellékleteként csatolt, 2002. december 1-i mezőgazdasági vállalkozási szerződésben megrendelőként, tulajdonosként a Kft. szerepel. Nem szól ez ellen az ugyancsak a P.29. számon benyújtott kimutatás sem, mert az nem a felperes elbirtoklását támasztja alá: azt a H L Kft. állította ki a vásárlásokról. Bár a kimutatáson bérbeadó tulajdonosként a felperest tüntették fel, azonban annak kelte nem megállapítható, így az ott megjelölt három ingatlannal kapcsolatosan nem bizonyítja az elbirtoklás folyását. Ugyanezen a sorszámon nyújtották be a K B Kft. 2004. március 23-i levelét, amely „eredeti tulajdonosokra” utal vissza. Kétségtelen, hogy a 2004. április 1-jei és 2009. április 29-i szerződésekben a felperest jelölték meg tulajdonosként, haszonbérbeadóként, a tanúvallomások azonban nem bizonyítják maradéktalanul a tizenöt éven át tartó szakadatlan, sajátjakénti birtoklást. Mindezek alapján – összességében – nem lehet kétséget kizáróan megállapítani a régi Ptk. 121. § (1) bekezdésében foglalt törvényi

feltételek megvalósulását, ezért a másodfokú bíróság mérlegelése nem tekinthető kirívóan okszerűtlennek, következésképpen felülmérlegelésre sem ad alapot.

[64] A másodfokú bíróság nem hagyta figyelmen kívül azt sem, hogy a Kft. a jogi személyek termőföld tulajdonszerzéséből való kizárása miatt nem lehetett az ingatlanok tulajdonosa. Ez látható a jogerős ítélet 6. oldal harmadik bekezdéséből. Ugyanakkor lényeges kiemelni, hogy önmagában egy törvény hatályba lépése nem bizonyítja a konkrét természetes személy, jelen esetben a felperes elbirtoklásának megkezdését. Abból, hogy jogi személy nem szerezhethet termőföld tulajdont, nem következik egyenesen az üzletrésztulajdonos természetes személy tulajdonszerzése.

[65] Mindezek alapján az eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül jutottak arra a következtetésre, hogy a felperes bizonyítása az elbirtoklás törvényi feltételeit illetően nem vezetett eredményre.

[66] Nem sérti a jogerős ítélet a régi Pp. 24. § (1) bekezdését sem. Helyes álláspontot foglalt el a másodfokú bíróság abban, hogy az elsőfokú bíróság jogosult az ellenkérelem tartalmának megismerése után felülbírálni a felperes által megjelölt pertárgyértéket, és attól eltérően meghatározni. Az alperesek a 16. sorszámú jegyzőkönyvben előadott ellenkérelmükben hivatkoztak arra, hogy a pertárgyérték 14.500.000 forint. Ezután az elsőfokú bíróság helyes eljárással, 22-I. számú végzésével állapította meg a pertárgyértéket a közjegyző által 19. sorszámon megküldött iratok közt fellelhető adó- és értékbizonyítvány figyelembevételével 14.455.795 forintban és kötelezte a felperest illetékfizetésre. Ezen nem változtat az sem, hogy a felperes már a keresetlevél mellékleteként csatolta másolatban az erre vonatkozó hagyatéki eljárási iratot. Ezzel a felperes nem szenvedett joghátrányt. Ha az így megállapított pertárgyérték alapján előzetesen lerovandó illeték miatt a pert nem kívánta megindítani, elállhatott volna kereseti kérelmétől. Ezt követő perbeli eljárása azonban erre nem utal.

[67] A kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben felsorolt, érdemben vizsgálható jogszabályhelyeket, ezért azt a Kúria a régi Pp. 275. § (3) bekezdésének alkalmazásával hatályában fenntartotta.

Záró rész

[68] Az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes a régi Pp. 270. § (1) bekezdése folytán irányadó 78. § (1) bekezdése alapján köteles viselni az alperesek felülvizsgálati eljárási költségét, amely a jogi képviselőjükkel összefüggésben merült fel. Ennek összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján – az alperesek és jogi képviselőjük között létrejött megbízási szerződés szerint – 100.000 forintban, ÁFA-mentesen határozta meg. Az igényelt összeg sem a pertárgyértékhez, sem a kifejtett jogi képviselői tevékenységhez mérten nem eltűzött.

[69] A Kúria megállapította, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmén nem az eljáró bíróságok által helyesen meghatározott pertárgyértékkel egyező felülvizsgálati értékhez mérten fizette meg a felülvizsgálati eljárási illetéket, ami az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdése alapján 1.445.600 forint, csupán 498.928 forintot teljesített. Ezért a Kúria rendelkezett a meg nem fizetett 946.642 forint illetékkülönbség megfizetéséről felhívásra az államnak.

[70] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján.

[71] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. március 23.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Kiss Gabriella s.k. előadó bíró, dr. Kiss Gábor s.k. bíró